

Information om lustgas

Till dig som möter ungdomar och unga vuxna i din yrkesroll

Användningen av lustgas som berusningsmedel blir allt vanligare bland ungdomar och unga vuxna. Många tror att lustgas är ofarligt, men det stämmer inte. Den som använder lustgas i berusningssyfte riskerar allvarliga skador på nervsystemet och hjärnan.

Om lustgas

Information till dig som möter ungdomar och unga vuxna i din yrkesroll

Vad är lustgas?

Lustgas är ett läkemedel som används som smärtlindring, till exempel vid förlossningar. Icke-medicinsk lustgas används som drivgas, huvudsakligen i gräddsifoner.

Vad behöver jag veta?

På senare år har lustgas blivit allt vanligare som berusningsmedel och finns i dag lätt tillgängligt för privatpersoner i butiker och på offentliga platser. Det finns även nätbutiker som marknadsför lustgas som "partydrog". Det finns ingen åldersgräns och lustgas är inte förbjudet.

Lustgasen kan köpas i små silverfärgade patroner och stora tuber. Gasen kan inhaleras direkt från patronen/tuben eller genom att fylla en ballong med lustgasen och sedan andas in från ballongen. Lustgasen ger ett rus på 1–2 minuter som skapar avslappning och fnittrighet. Det kan också ge smärtlindring och hallucinationer.

När lustgas inhaleras direkt från gastuber får personen i sig koncentrerad gas. Detta skiljer sig från den gas som används inom vården – den är utblandad med syrgas och ges av utbildad vårdpersonal som kontrollerar mängden och styrkan.

Regeringen har tillsatt en utredning om hur lagstiftningen ska se ut gällande icke-medicinsk användning av lustgas.

VAD KAN JAG GÖRA SOM VUXEN?

Prata med ungdomar och unga vuxna i din närhet om riskerna med att använda lustgas. Var även observant på om du hittar gasbehållare eller ballonger.

Vilka risker finns?

- Den största risken med lustgas ses vid upprepad användning. Då förstörs vitamin B12 i kroppen vilket kan leda till skador på nervsystemet. Symtom på detta är känselbortfall, domningar och nedsatt kraft i fingrar, händer, armar och ben samt besvär med att kissa på sig. Man kan få svårt att stå och gå. Andra symtom är ångest, psykos och kognitiv nedsättning liknande demens. Det ger också ökad risk för blodproppar i lungorna och hjärnan.
- Koncentrerad lustgas är väldigt kall direkt när den kommer ut ur tuben – den kan vara nära 100 minusgrader och ge köldskador i munnen, matstrupen och luftvägarna. Man kan få svårt att andas och svälja en lång tid efteråt.
- När man andas in ren lustgas får man inte i sig något syre. Då kan man bli yr eller svimma kortvarigt. När man sedan andas luft igen får man i sig tillräckligt med syre och återhämtning sker normalt sett snabbt.
- Dödsfall vid lustgasanvändning är mycket ovanligt men förekommer.

Annat viktigt jag bör känna till?

- Det går inte att säga hur mycket lustgas man kan få i sig utan att det är farligt – det varierar från person till person. Ju mer lustgas man använder, desto större risk för allvarliga skador.
- En vanlig missuppfattning är att det räcker att ta extra vitamin B12 för att slippa biverkningarna av lustgas som berusningsmedel. Det stämmer inte – lustgasen förstör all vitamin B12, även sådan som tillförs.
- Det finns ingenting man kan göra som gör lustgas mindre farligt att inhalera.

Har du frågor om lustgas?

Här kan du få råd och svar på frågor om lustgas och andra droger.

Giftinformationscentralen – måndag–fredag 9.00–17.00 på telefonnummer 010-456 67 00 eller på giftinformation.se/aktuellt/lustgas/

Full koll – fullkoll.nu/ (drivs av länsstyrelserna)

1177 – ring 1177 för sjukvårdsrådgivning eller besök 1177.se

112 – om läget är akut, ring 112 och begär giftinformation.

Giftinformationscentralen